دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان قزوین
معاونت بهداشتی
مرکز بهداشت شهید بلندیان شهرستان

شاخص های بهداشتی
مرکز بهداشت بلندیان قزوین
سال ۱۴۰۲

تهیه و تنظیم : واحدآمار و فن‌آوری اطلاعات سلامت

خرداد ۱۴۰۳

فهرست

شاخص های جمعیتی

درصد رشد طبیعی جمعیت ۴
بعد خانوار ۶
درصد سرباری ۸
درصد جمعیت زیر یکسال ۱۰
درصد جمعیت زیر پنج سال ۱۲
درصد جمعیت زیر پانزده سال ۱۴
درصد جمعیت ۶۴-۱۵سال ۱۶
درصد جمعیت ۶۵سال به بالا ۱۸
پنجره جمعیتی ۲۰

شاخص های موالید و باروری

میزان موالید خام ۲۳
میزان باروری عمومی ۲۵
میزان باروری کلی ۲۷
میزان تجدید نسل ناخالص ۲۹
درصد زنان شوهردار ۳۱
نسبت جنسی در بدو تولد ۳۳
درصد دو قلوزایی ۳۵
درصد متولدین با وزن زیر ۲۵۰۰ ۳۷
درصد مرده زایی ۳۹

شاخص های مرگ ومیر

میزان مرگ خام ۴۲
میزان مرگ نوزاد زیر یکماه ۴۴
میزان مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه ۴۶
میزان مرگ زیر پنج سال ۴۸

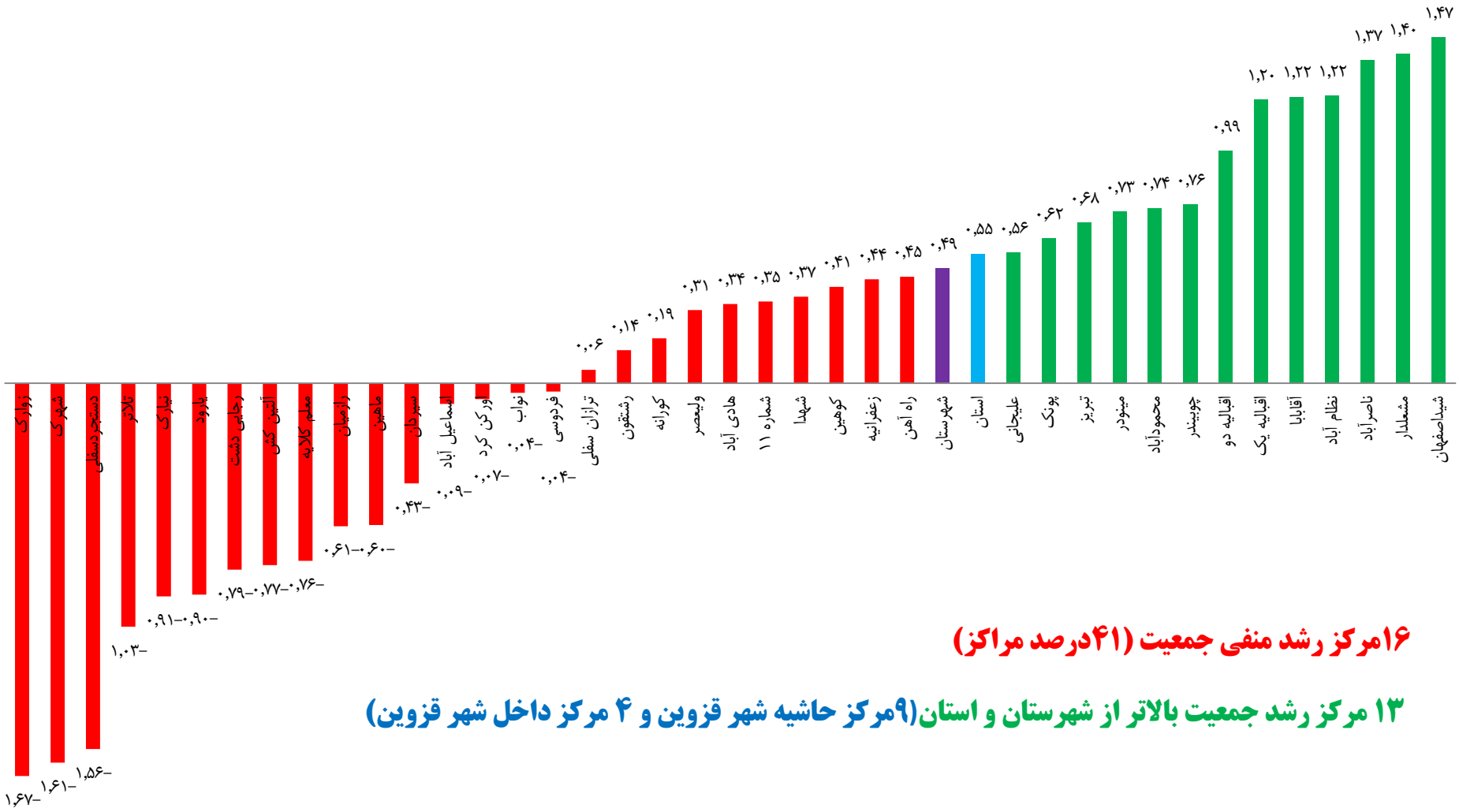
شاخص های جمعیتی

درصد رشد طبیعی جمعیت

تعریف: عبارت از این است که هرسال به ازای هر هزار نفر جمعیت چند نفر به جمعیت اضافه خواهد شد.

۱۰/(میزان مرگ خام – میزان تولد خام) = رشد طبیعی جمعیت

نمودار مقایسه ای میزان رشد طبیعی جمعیت شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

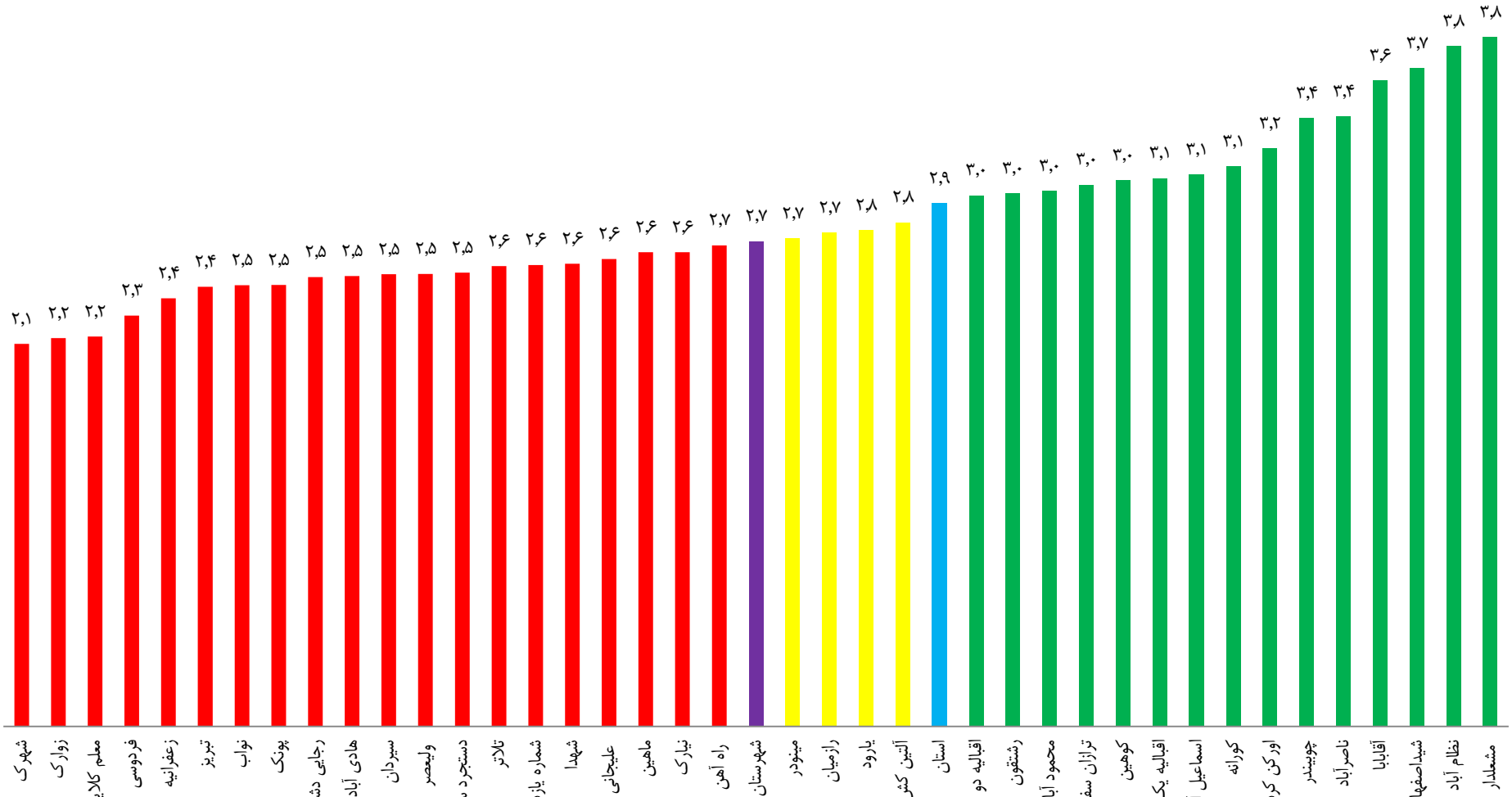
۱۶مرکز رشد منفی جمعیت (۴۱درصد مراکز)

۱۳ مرکز رشد جمعیت بالاتر از شهرستان و استان(۹مرکز حاشیه شهر قزوین و ۴ مرکز داخل شهر قزوین)

بعد خانوار

$$\text{بعد خانوار} = \frac{\text{جمعیت}}{\text{خانوار}}$$

نمودار مقایسه ای بعد خانوار شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

درصد سرباری

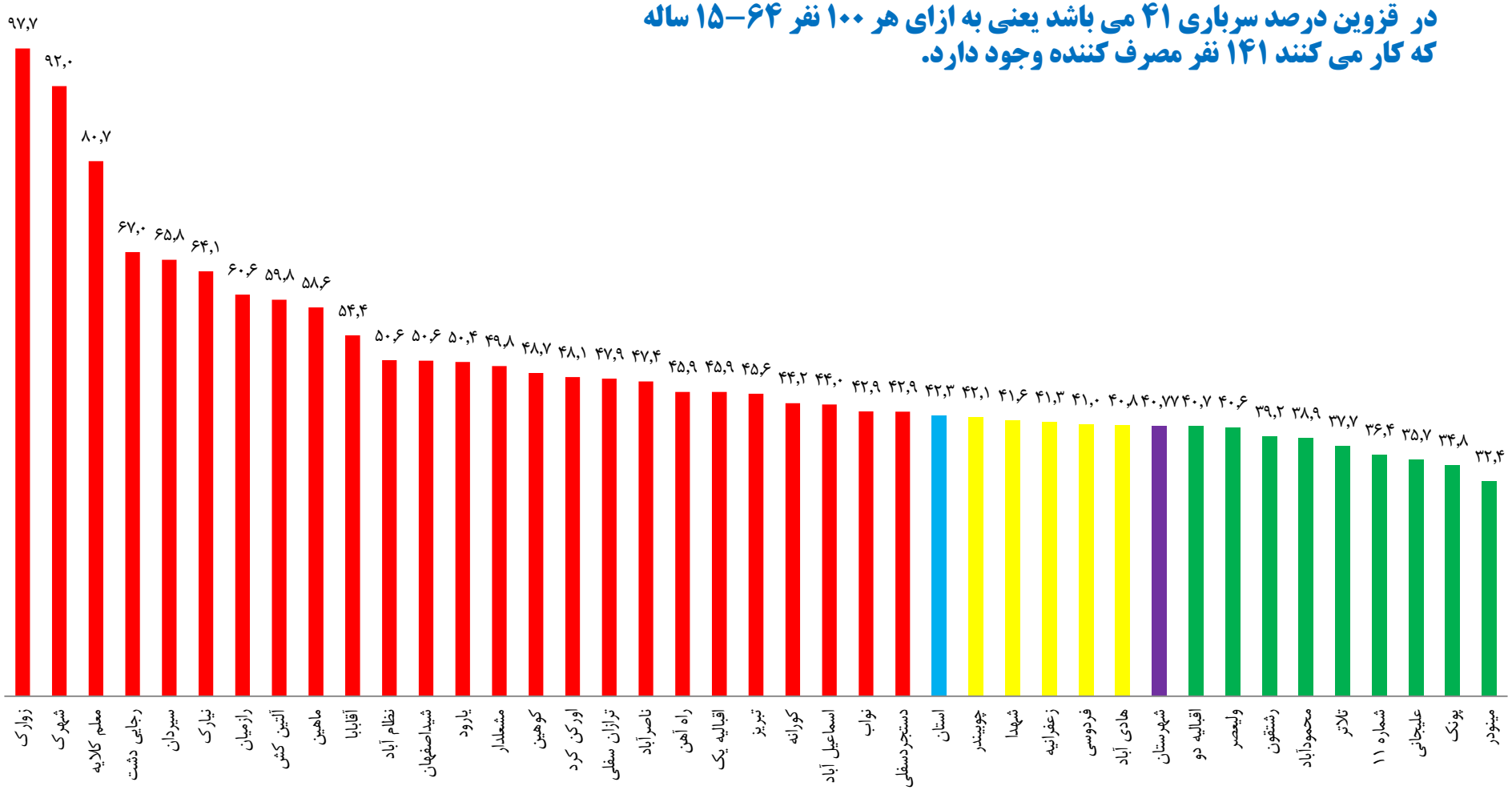
بار تکفل یا نسبت سرباری : سربار یا وابسته به کسی گفته می شود که هزینه زندگی او را فرد دیگری تامین نماید و حاصل تقسیم جمعیت غیر فعال به جمعیت فعال می باشد. این به معنی است که به ازای هر ۱۰۰ نفر جمعیت فعال اقتصادی چند نفر مصرف کننده وجود دارد.

در حالت کلی هر قدر جمعیت فعال کشوری نسبت به جمعیت کل آن بیشتر باشد به همان اندازه سرباری و وابستگی آن کمتر خواهد بود.

$$\text{نسبت سرباری} = \frac{\text{جمعیت صفرتا۱۴ ساله + جمعیت ۶۵سال وبالاتر}}{\text{جمعیت ۱۵تا۶۴سال}} * ۱۰۰$$

نمودار مقایسه ای درصد سر باری شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

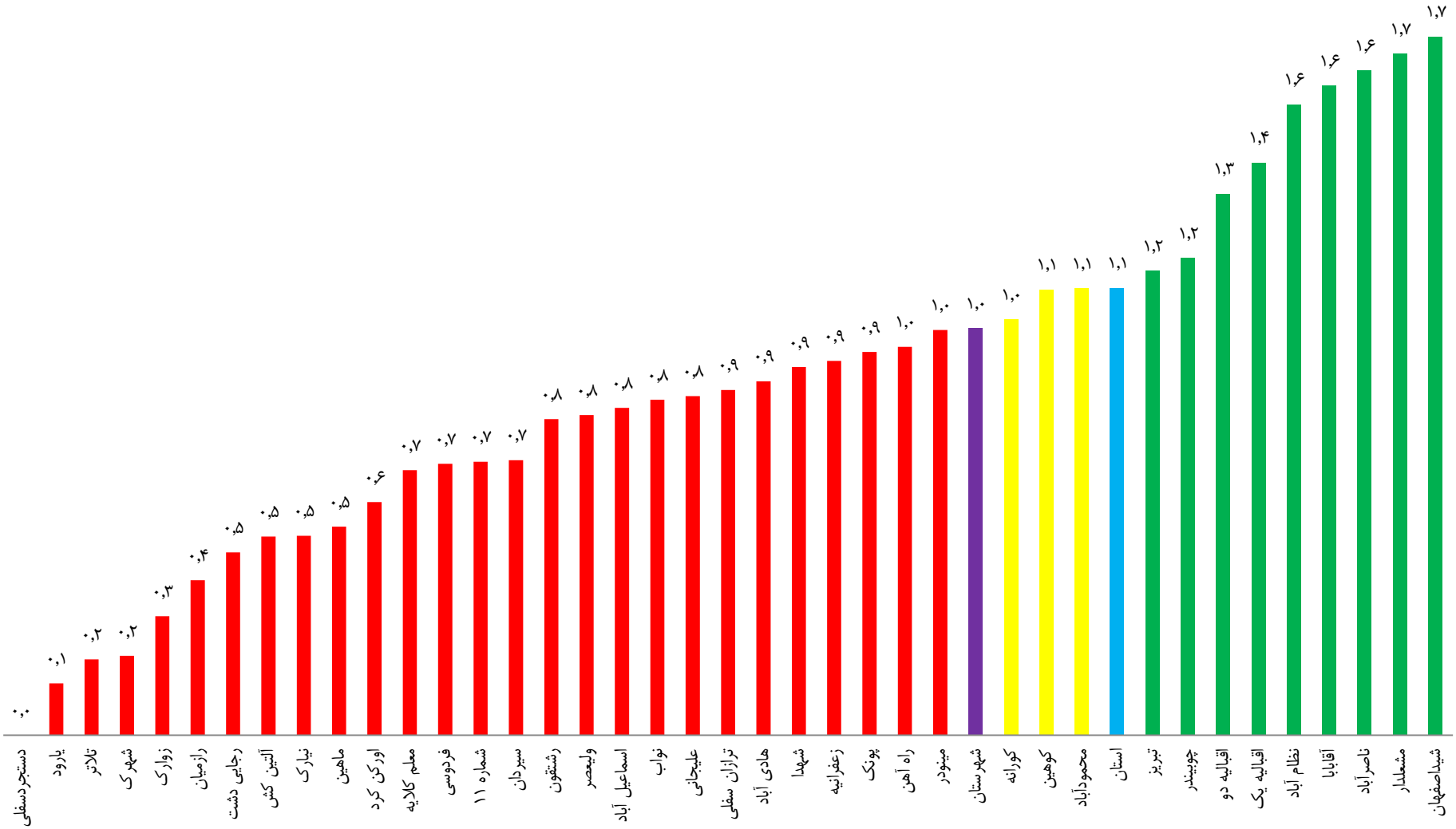
در قزوین درصد سرباری ۴۱ می باشد یعنی به ازای هر ۱۰۰ نفر ۶۴-۱۵ ساله که کار می کنند ۱۴۱ نفر مصرف کننده وجود دارد.

درصدجمعیت زیر یکسال

$$\text{درصدگروه سنی زیر یکسال} = \frac{\text{جمعیت زیر یکسال}}{\text{کل جمعیت}} * ۱۰۰$$

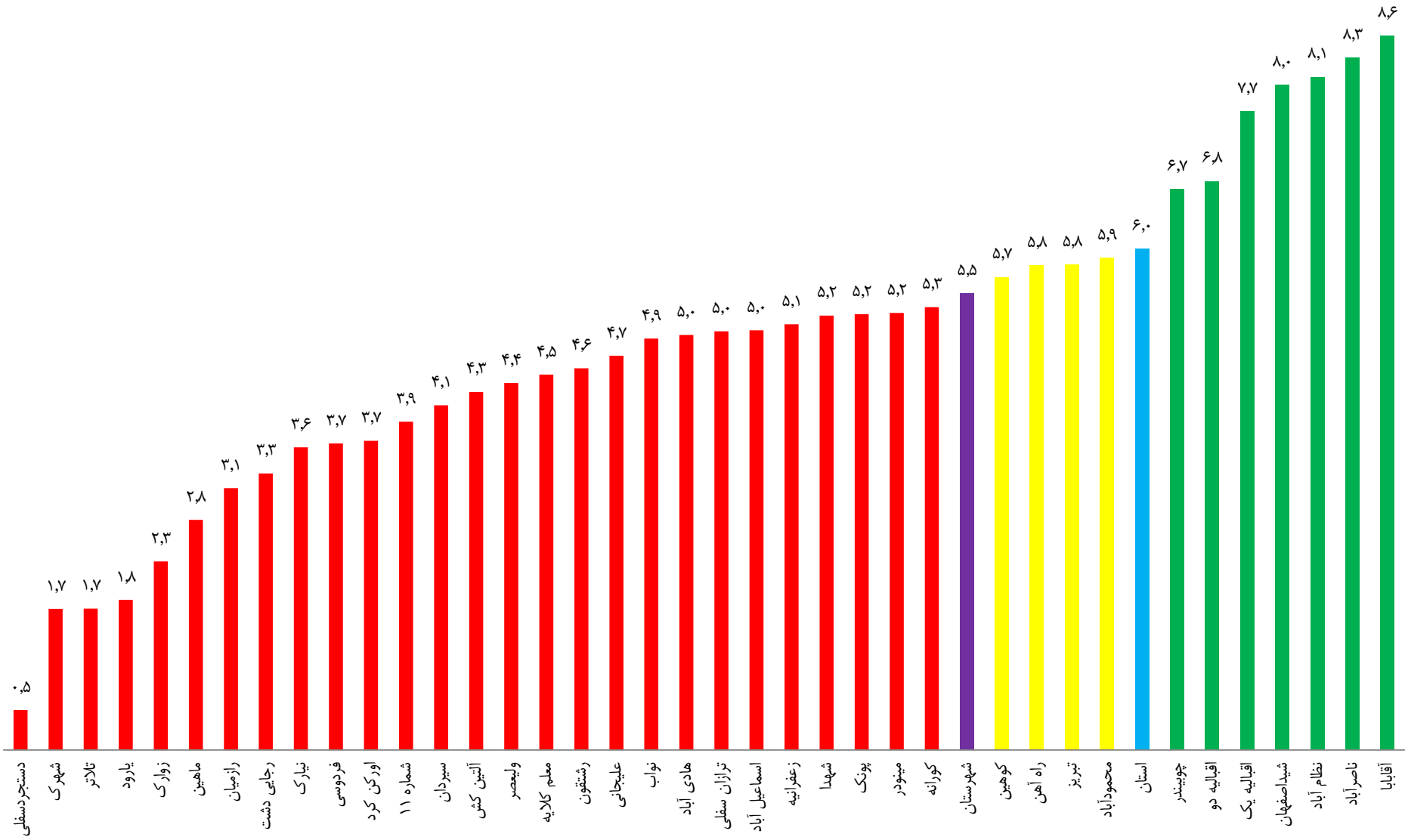
نمودار مقایسه ای درصد جمعیت زیر یکسال شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

درصد جمعیت زیر پنج سال

$$\text{درصدگروه سنی زیر ۵ سال} = \frac{\text{جمعیت زیر ۵ سال}}{\text{کل جمعیت}} * ۱۰۰$$

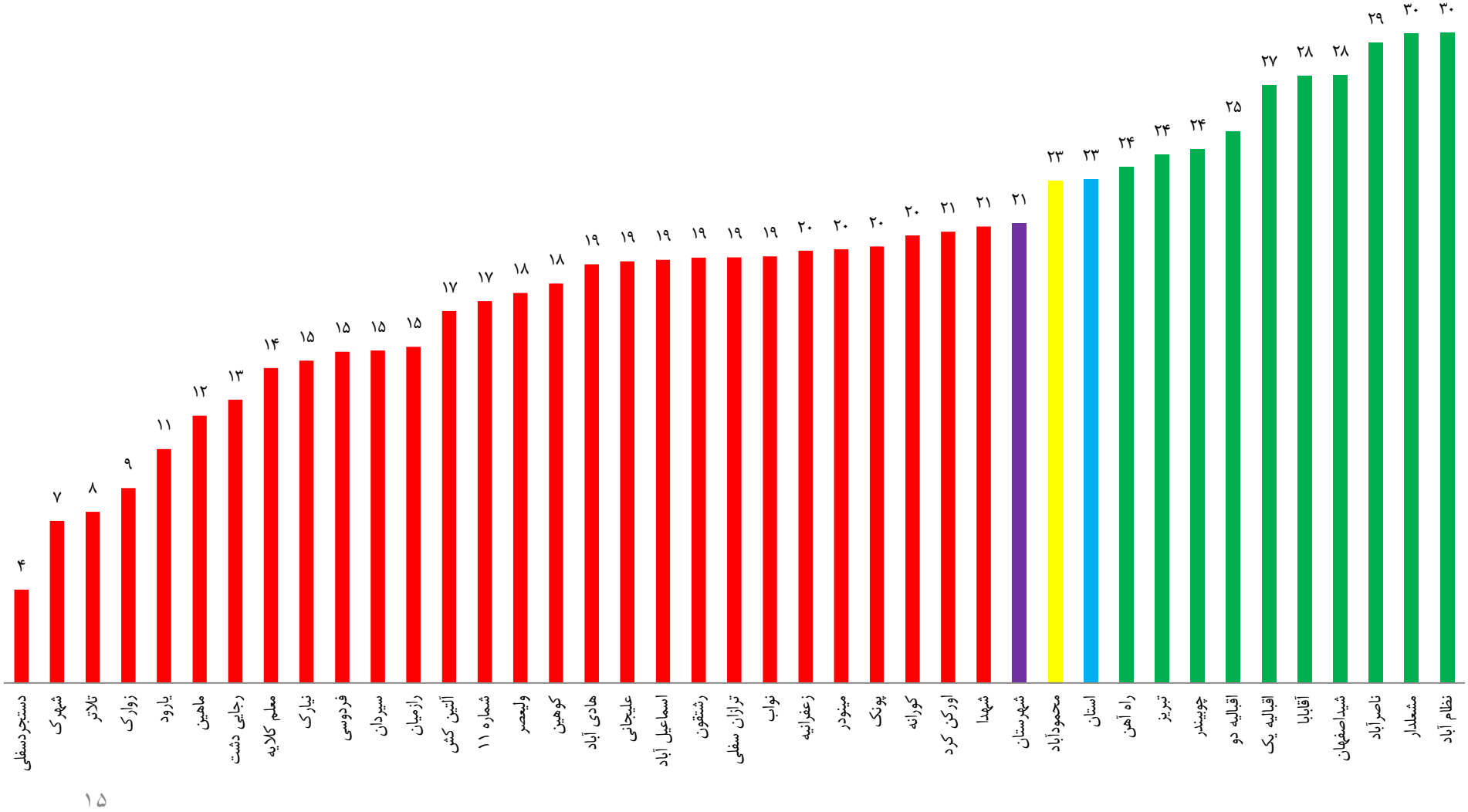
نمودار مقایسه ای درصد جمعیت زیر پنج سال شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

درصد جمعیت زیر پانزده سال

$$\text{درصدگروه سنی زیر ۱۵سال} = \frac{\text{جمعیت زیر ۱۵سال}}{\text{کل جمعیت}} * ۱۰۰$$

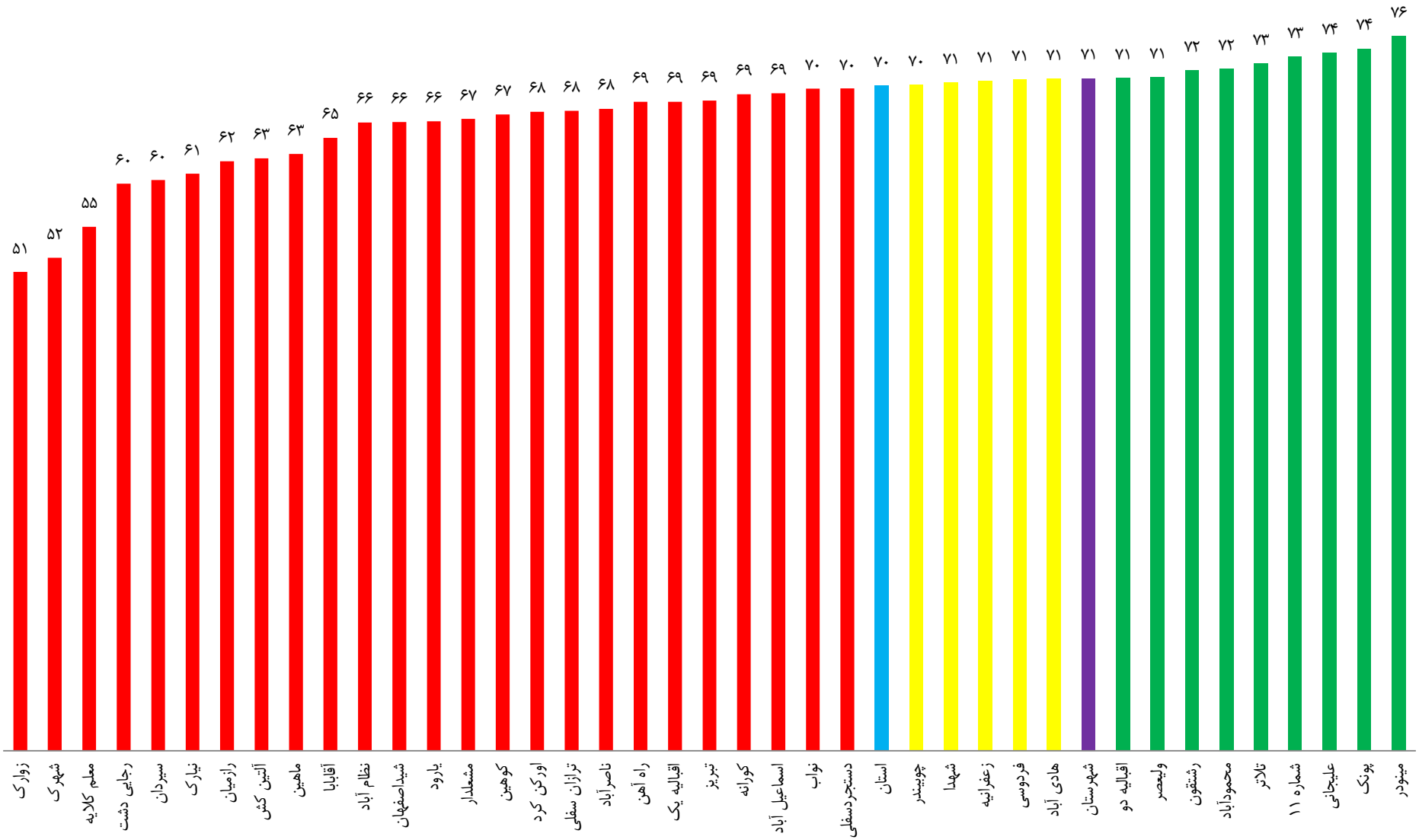
نمودار مقایسه ای درصد جمعیت زیر پانزده سال شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

درصد جمعیت ۶۴-۱۵سال

$$\text{درصدگروه سنی ۶۴-۱۵سال} = \frac{\text{جمعیت ۶۴-۱۵سال}}{\text{کل جمعیت}} * ۱۰۰$$

نمودار مقایسه ای درصد جمعیت ۶۴-۱۵ سال شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

درصد جمعیت ۶۵سال به بالا

$$\text{درصدگروه سنی ۶۵سال وبالاتر} = \frac{\text{جمعیت ۶۵سال و بالاتر}}{\text{کل جمعیت}} * ۱۰۰$$

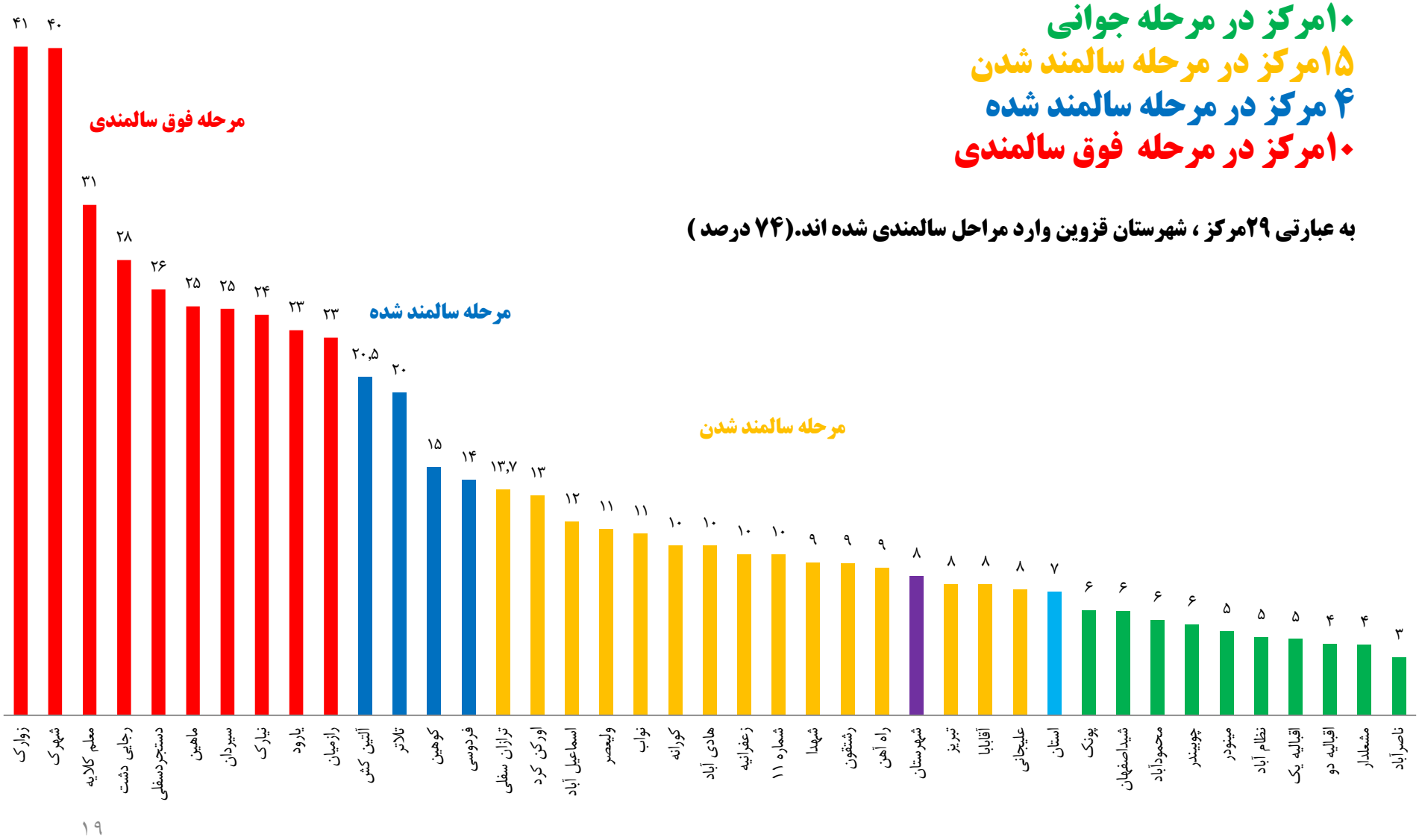
کارشناسان روند سالمند شدن جمعیت را به ۳ مرحله تقسیم کرده اند

۱. مرحله سالمند شدن (۷ تا ۱۴ درصد جمعیت کشور بالای ۶۵ سال)
۲. مرحله سالمند شده (۱۴تا ۲۱ درصد)
۳. مرحله فوق سالمندی (۲۱ درصد و بیشتر)

نمودار مقایسه ای درصد جمعیت ۶۵ سال به بالا شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

۱۰مرکز در مرحله جوانی
۱۵مرکز در مرحله سالمند شدن
۴ مرکز در مرحله سالمند شده
۱۰مرکز در مرحله فوق سالمندی

به عبارتی ۲۹مرکز ، شهرستان قزوین وارد مراحل سالمندی شده اند.(۷۴ درصد)

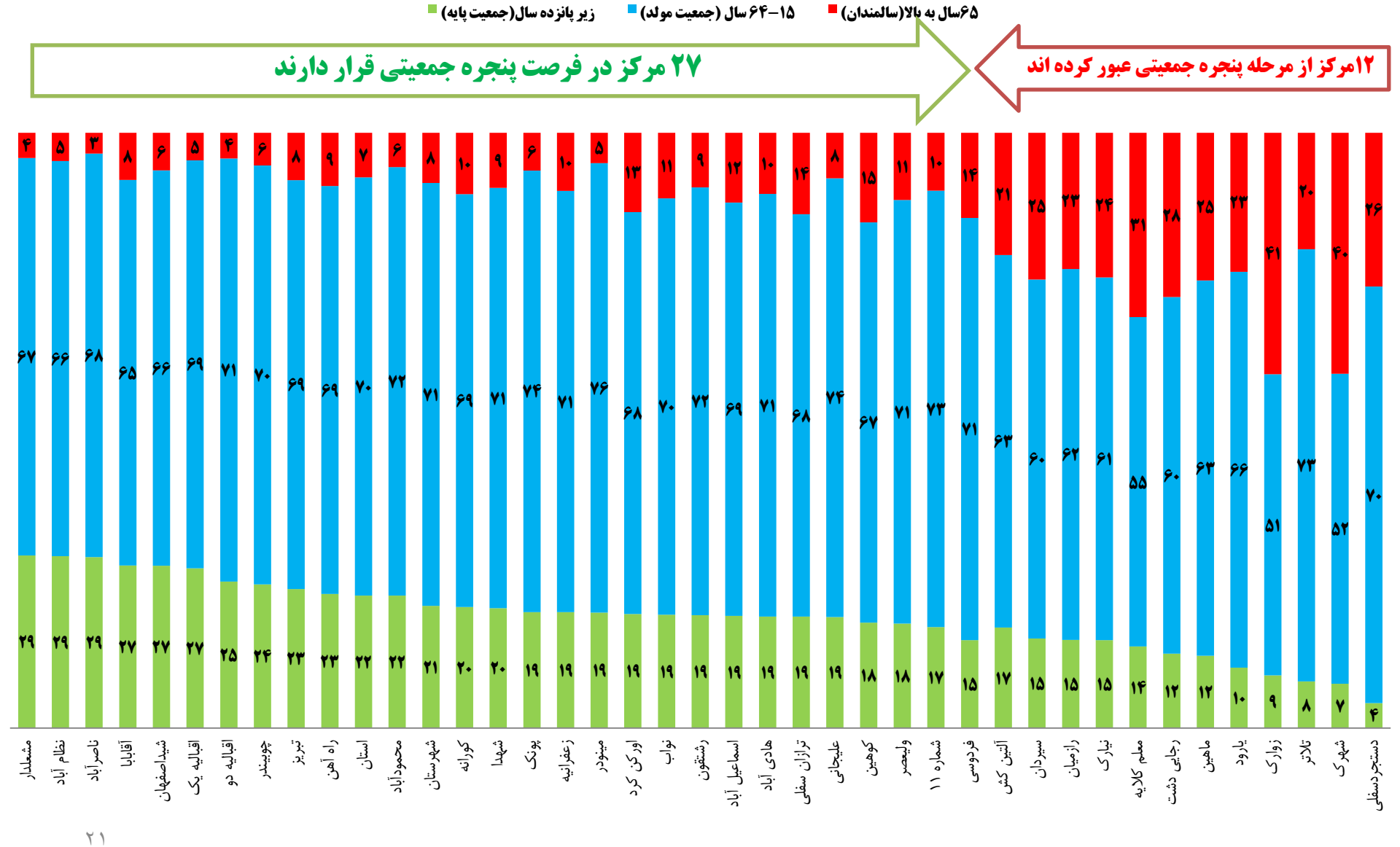

پنجره جمعیتی

سازمان ملل پنجره جمعیتی را دوره ای می داند که در آن زمان نسبت جمعیت زیر ۱۵ سال به کمتر از ۳۰درصد جمعیت برسد و نسبت جمعیت ٦٥سال و بالاتر کمتر از ۱۵ درصد باشد ، به بیان دیگر زمان پنجره جمعیتی ، زمانی است که سنین غیر فعال یعنی زیر ۱۵ سال و بالای٦٤ سال کمتر از یک سوم جمعیت باشد و سنین فعال یعنی ۱۵تا٦٤ سال بیشتر از دو سوم جمعیت باشد ، این به معنای این است که در دوره پنجره جمعیتی وابستگی سنی و بار تکفل کاهش پیدا می کند .

پنجره جمعیتی به این معنا است که دو سوم یا ۷۰ درصد جمعیت یک جامعه را گروه سنی ۱۵ تا ٦٥ سال یا گروه مولد تشکیل می‌دهند و زمانی که این میزان افت کند و به خصوص یک سوم افراد جامعه غیرمولد باشند این پنجره بسته خواهد شد.

نمودار مقایسه ای پنجره جمعیتی شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

شاخص های موالید و باروری

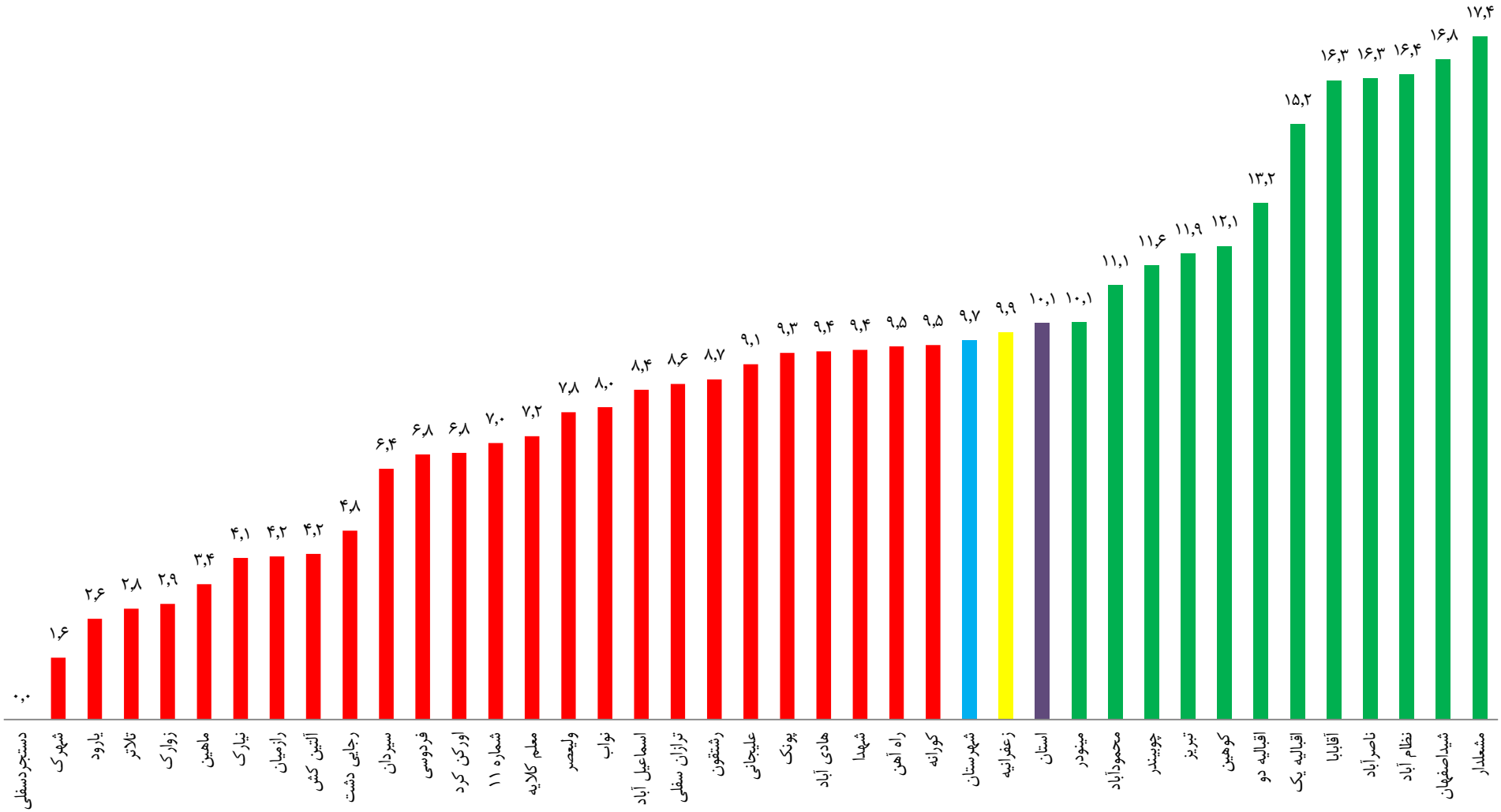
میزان موالید خام

تعریف : تعداد کودکان زنده به دنیا آمده به ازای هر هزارنفر جمعیت برآورد شده دروسط سال ؛ دریک سال معین

- میزان تولد خام

$$\frac{\text{تعداد موالید زنده یکسال}}{\text{جمعیت همان سال}} \times ۱۰۰۰$$

نمودار مقایسه ای میزان موالید خام شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

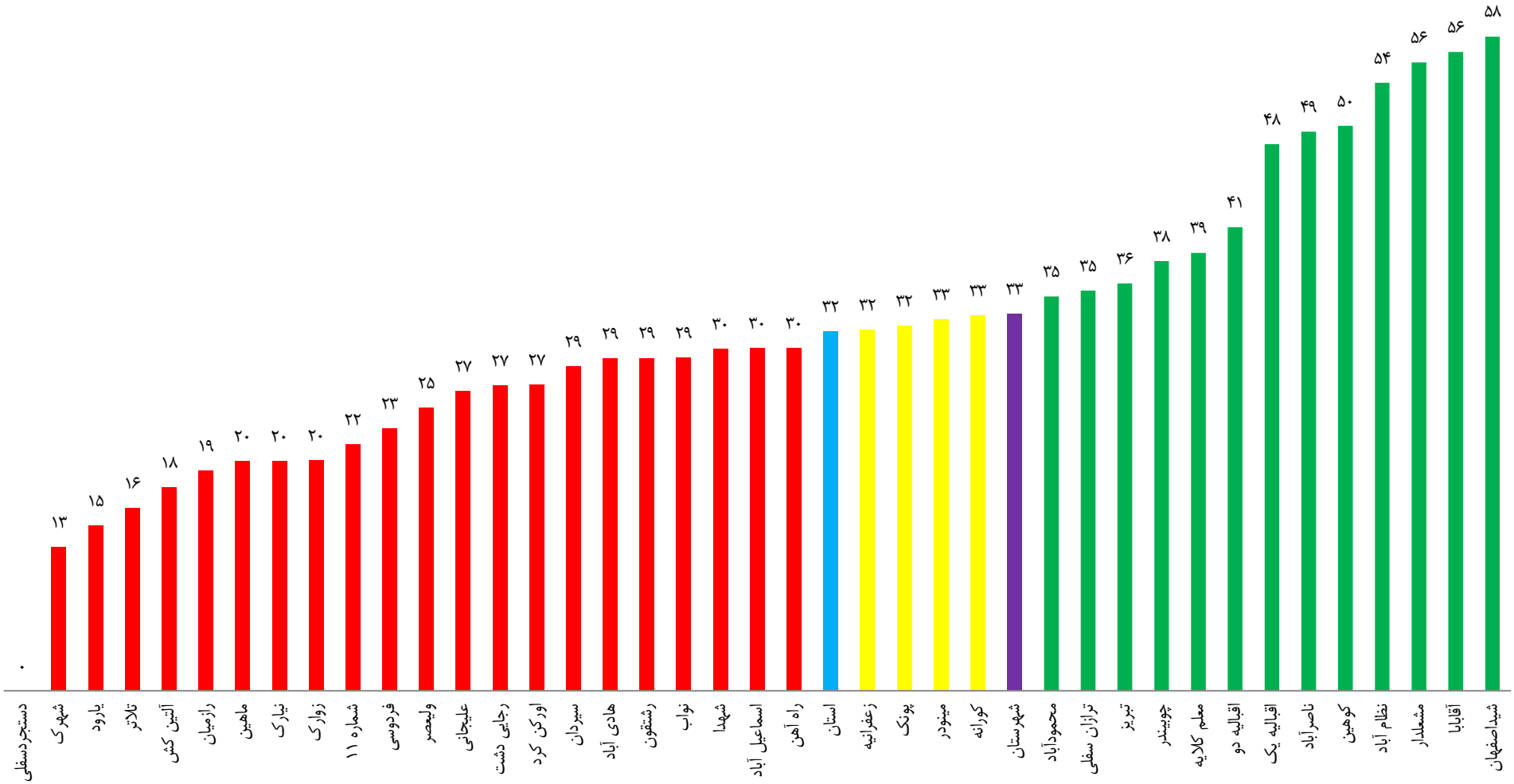
میزان باروری عمومی

این شاخص بیانگر تعداد موالید به ازای هر هزار زن در سن باروری می باشد.

- میزان باروری عمومی

$$\frac{\text{تعداد موالید زنده یکسال}}{\text{جمعیت زنان ۱۵تا ۴۹ سال}} \times ۱۰۰۰$$

نمودار مقایسه ای میزان باروری عمومی شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

میزان باروری کلی

تعریف: باروری کلی یعنی تعداد فرزندانی که یک زن در دوره باروری (۴۹-۱۰ساله)بدنیا می آورد

$$\text{میزان باروری کلی} = \frac{\text{۵ * مجموع میزان های باروری اختصاصی سنی}}{\text{۱۰۰۰}}$$

روند باروری کلی یعنی تعداد فرزندانی که یک زن در دوره باروری (۴۹-۱۰ساله)بدنیا می آورد

زیرحد جایگزینی (میزان باروری کلی کمتر از۲,۱)

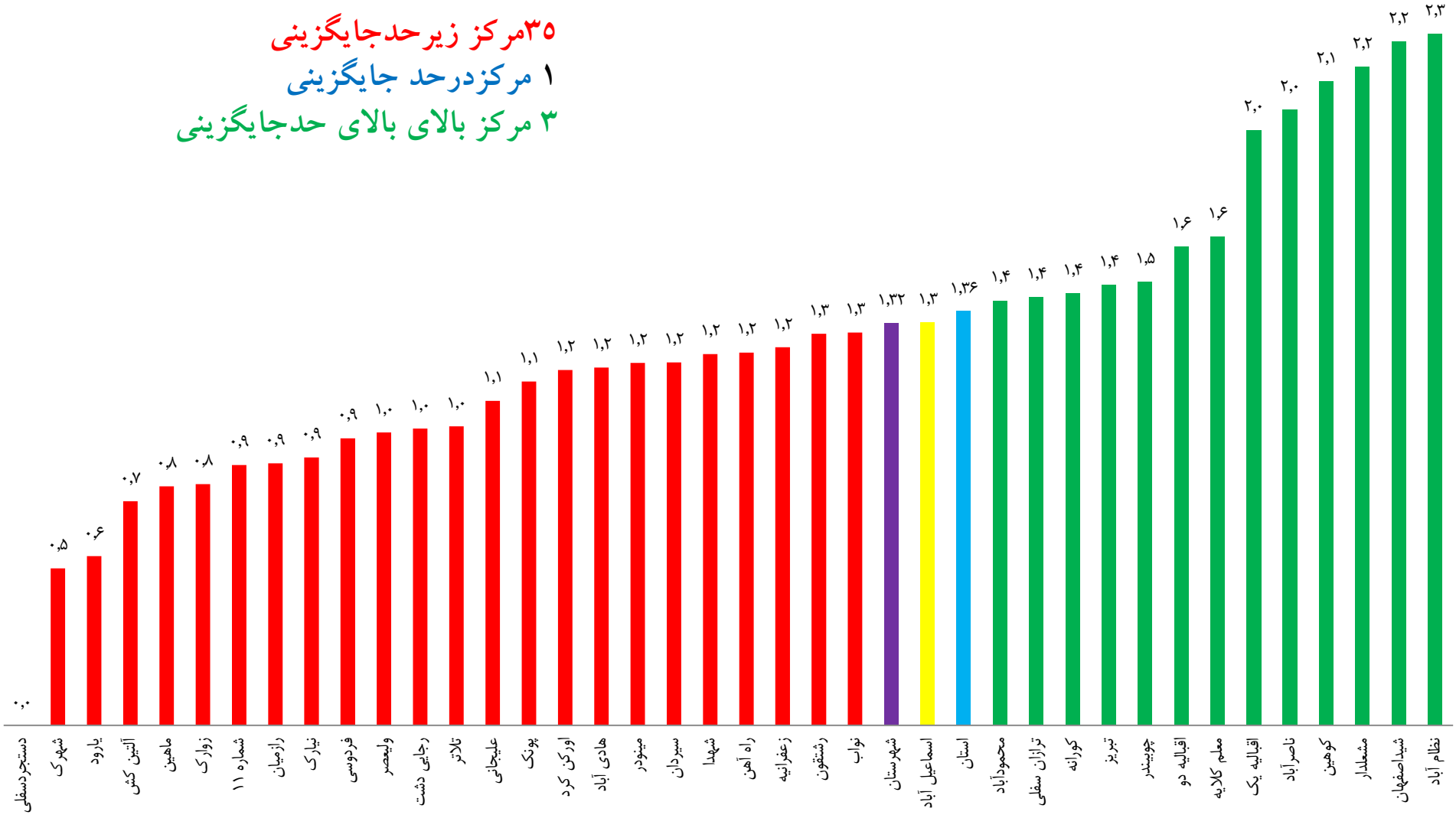
درحد جایگزینی (میزان باروری کلی۲,۱)

بالای حدجایگزینی (میزان باروری کلی بیشتر از۲,۱)

باروری زیرحد جایگزینی به معنی رشد منفی جمعیت در دراز مدت است.

نمودار مقایسه ای میزان باروری کلی شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

۳۵مرکز زیرحدجایگزینی
۱ مرکزدرحد جایگزینی
۳ مرکز بالای بالای حدجایگزینی

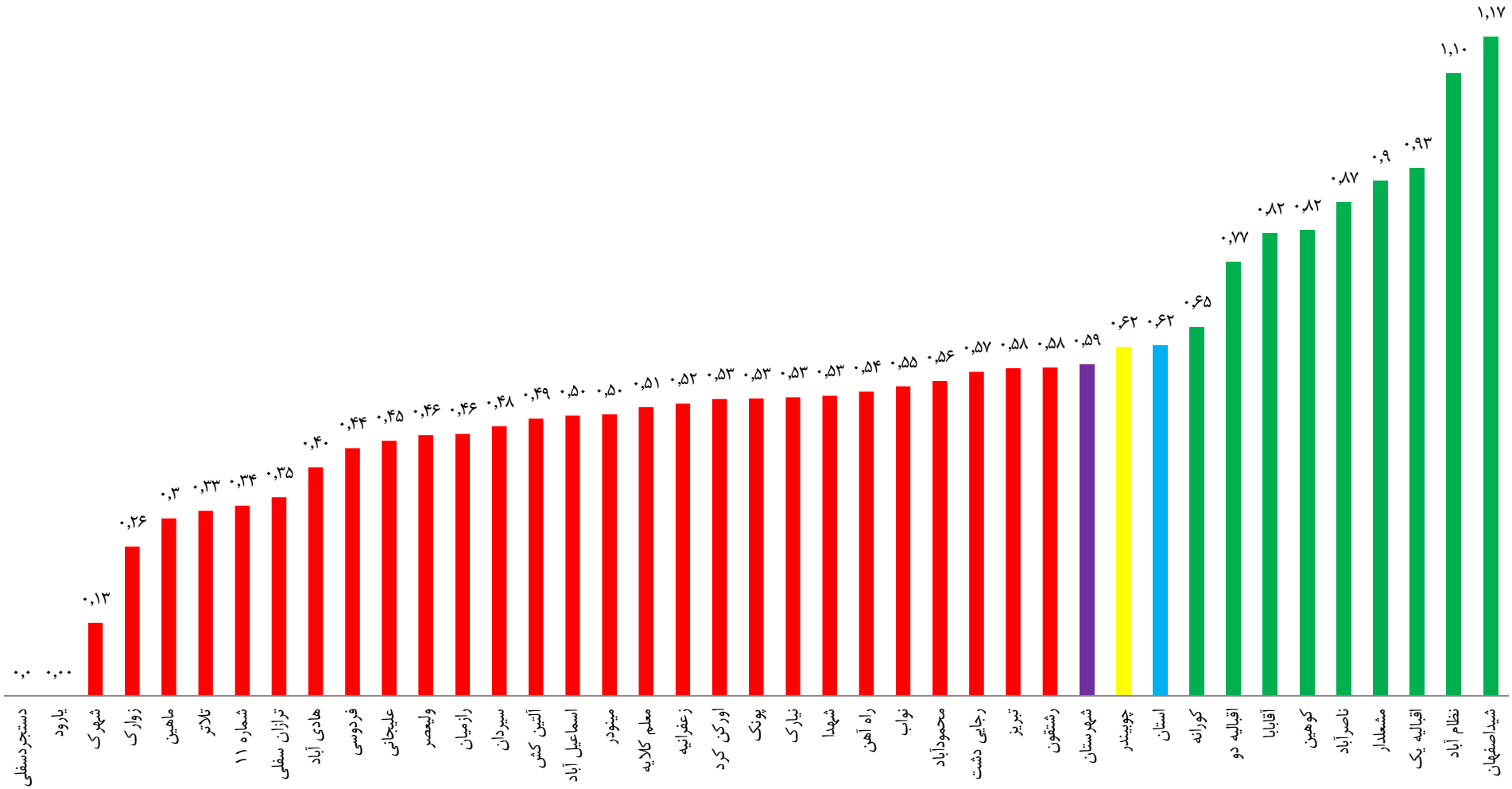

میزان تجدید نسل ناخالص

میزان تجدید نسل ناخالص یعنی تعداد دخترانی که به ازای هر مادر در خانوار متولد می شوند. هرچه این رقم بیشتر باشد روند رشد جمعیت سریعتر خواهد بود.

$$\text{میزان تجدید نسل ناخالص} = \frac{\text{تعدادمتولدین دختر} * \text{میزان باروری کلی}}{\text{تعداد کل متولدین}}$$

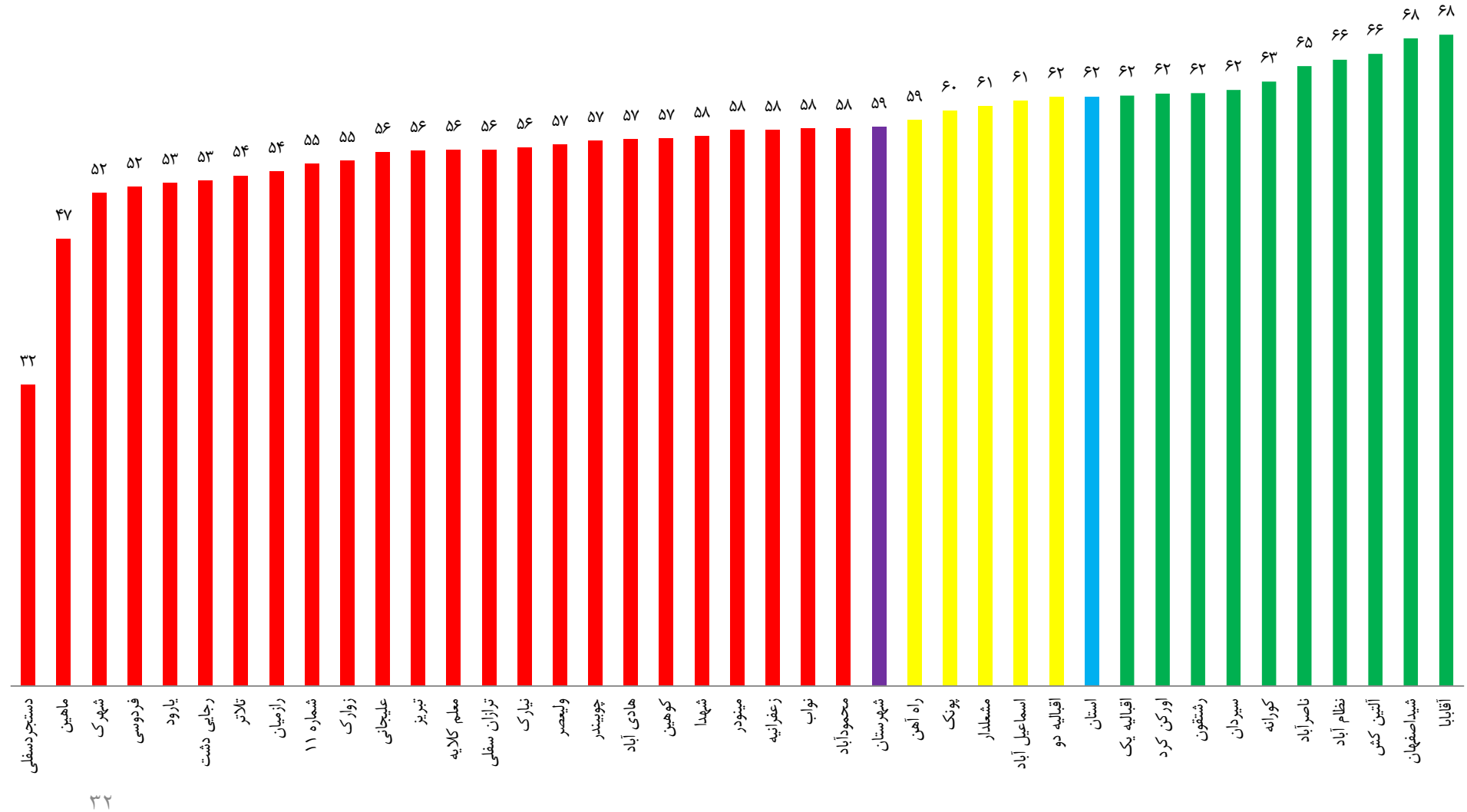
نمودار مقایسه ای تجدید نسل ناخالص شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

درصد زنان شوهردار

درصد زنان شوهردار : ۱۰۰* تعداد زنان شوهردار ۴۹-۱۰ساله / تعداد زنان ۴۹-۱۰ساله

نمودار مقایسه ای درصد زنان شوهردار(۴۹-۱۰ ساله) شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

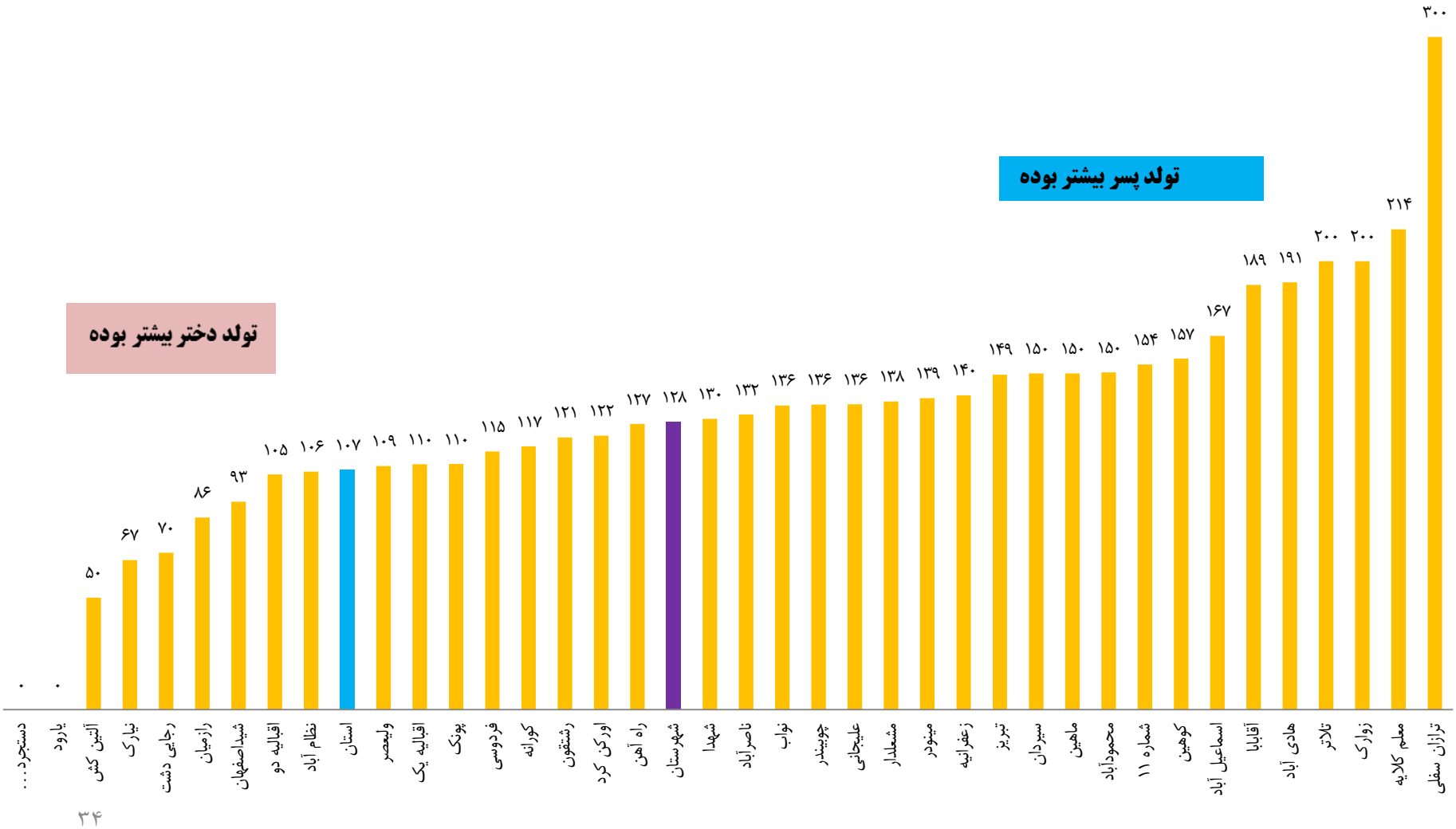
نسبت جنسی در بدو تولد

نسبت جنسی در بدو تولد بیانگر این می باشد که به ازای هر ۱۰۰دختر چند پسر متولد شده اند

$$\text{نسبت جنسی در بدو تولد} = \frac{\text{تعداد تولد های زنده پسر}}{\text{تعداد تولدهای زنده دختر}} * ۱۰۰$$

نمودار مقایسه ای درصد نسبت جنسی شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

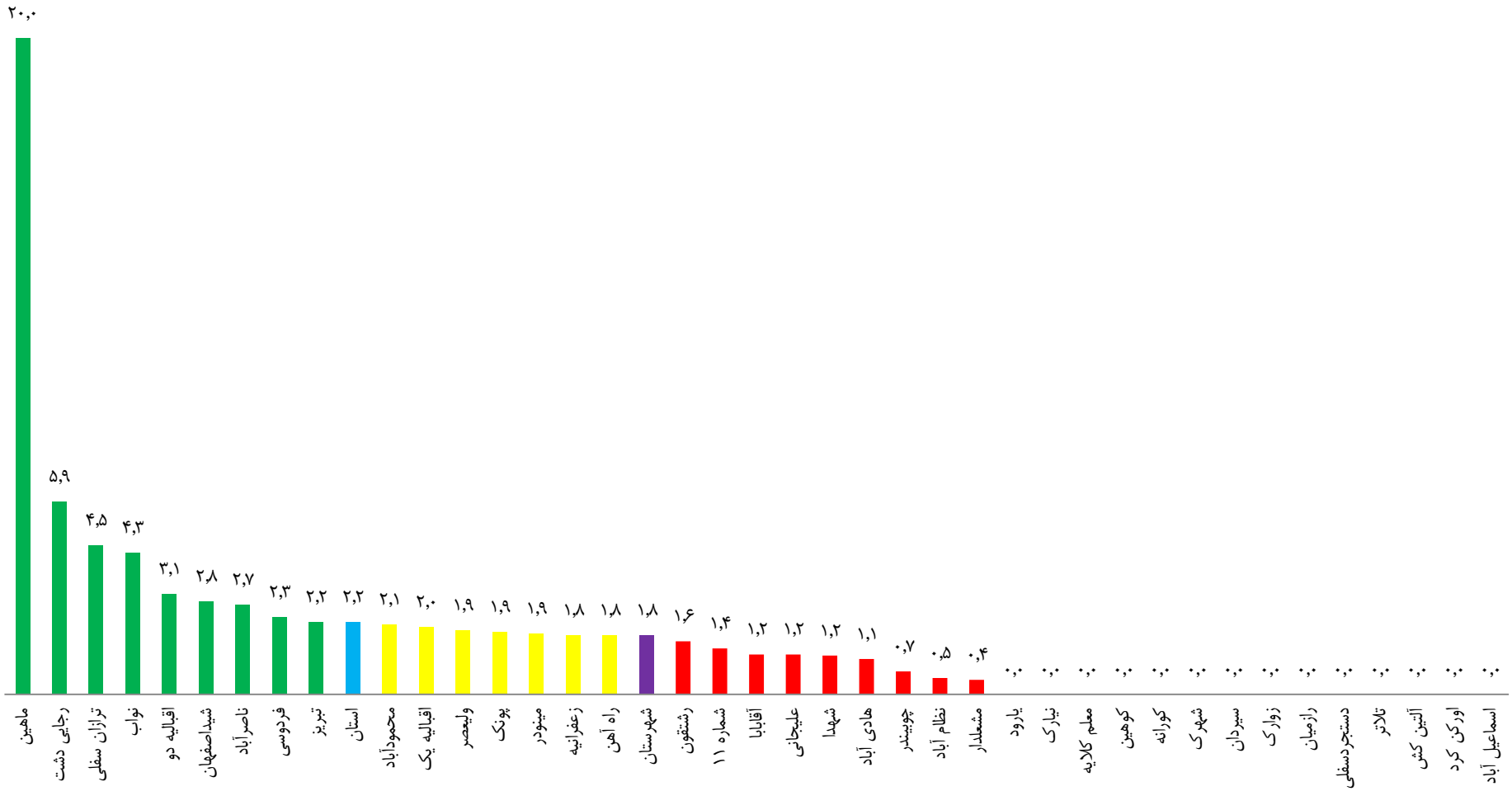
درشهرستان قزوین به ازای هر ۱۰۰دختر ،۱۲۸ پسر بدنیا آمده است

درصد دو قلوزایی

درصد دو قلو زایی : $\frac{\text{تعداد کل دو قلو بدنیا آمده}}{\text{کل موالید}} \times ۱۰۰$

نمودار مقایسه ای درصد دوقلو زایی شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

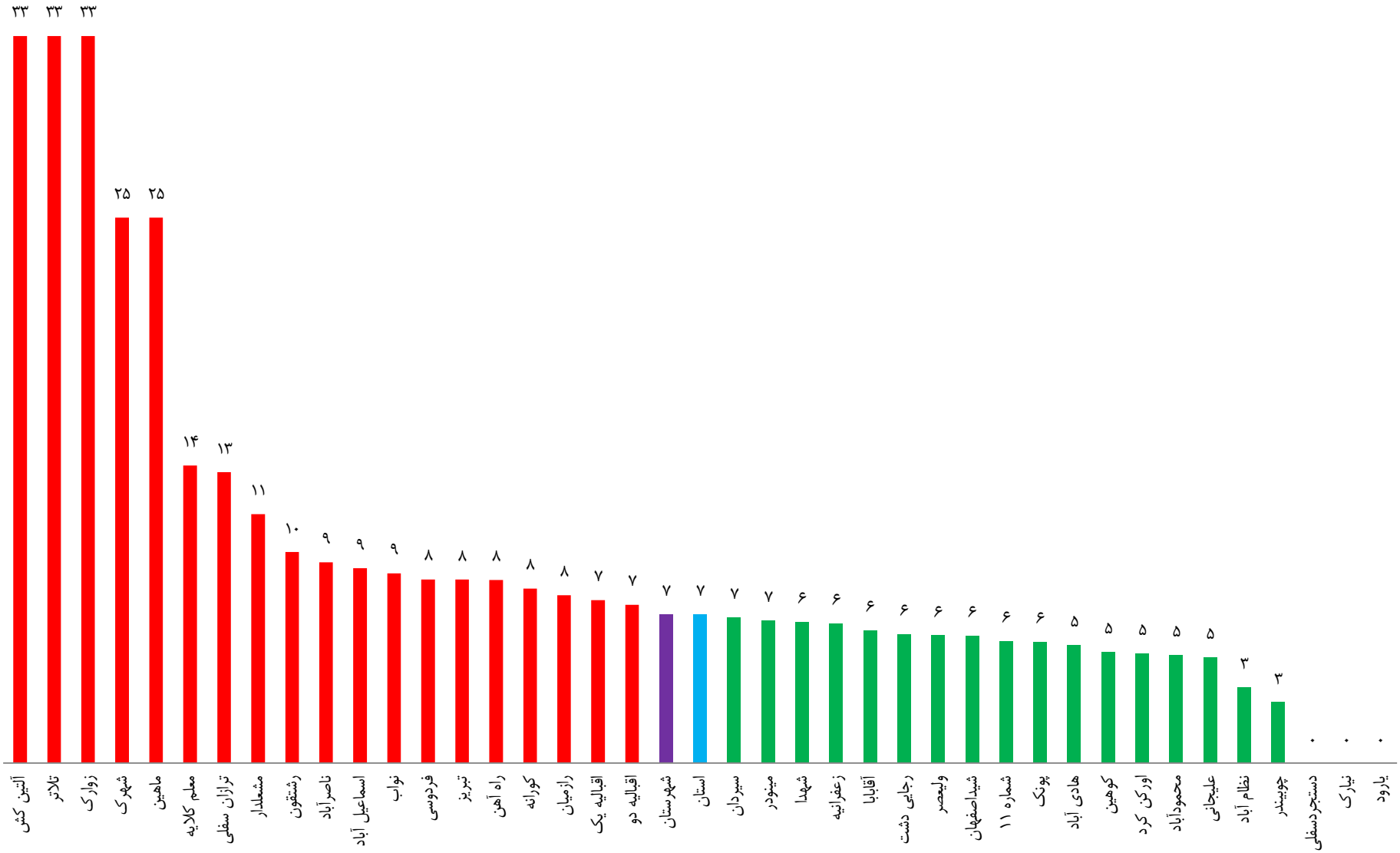

درصد متولدین با وزن زیر ۲۵۰۰

درصد متولدین با وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم :

$$\frac{\text{تعداد نوزاد زنده متولد شده با وزن ۲۵۰۰ گرم}}{\text{کل موالید زنده}} * ۱۰۰$$

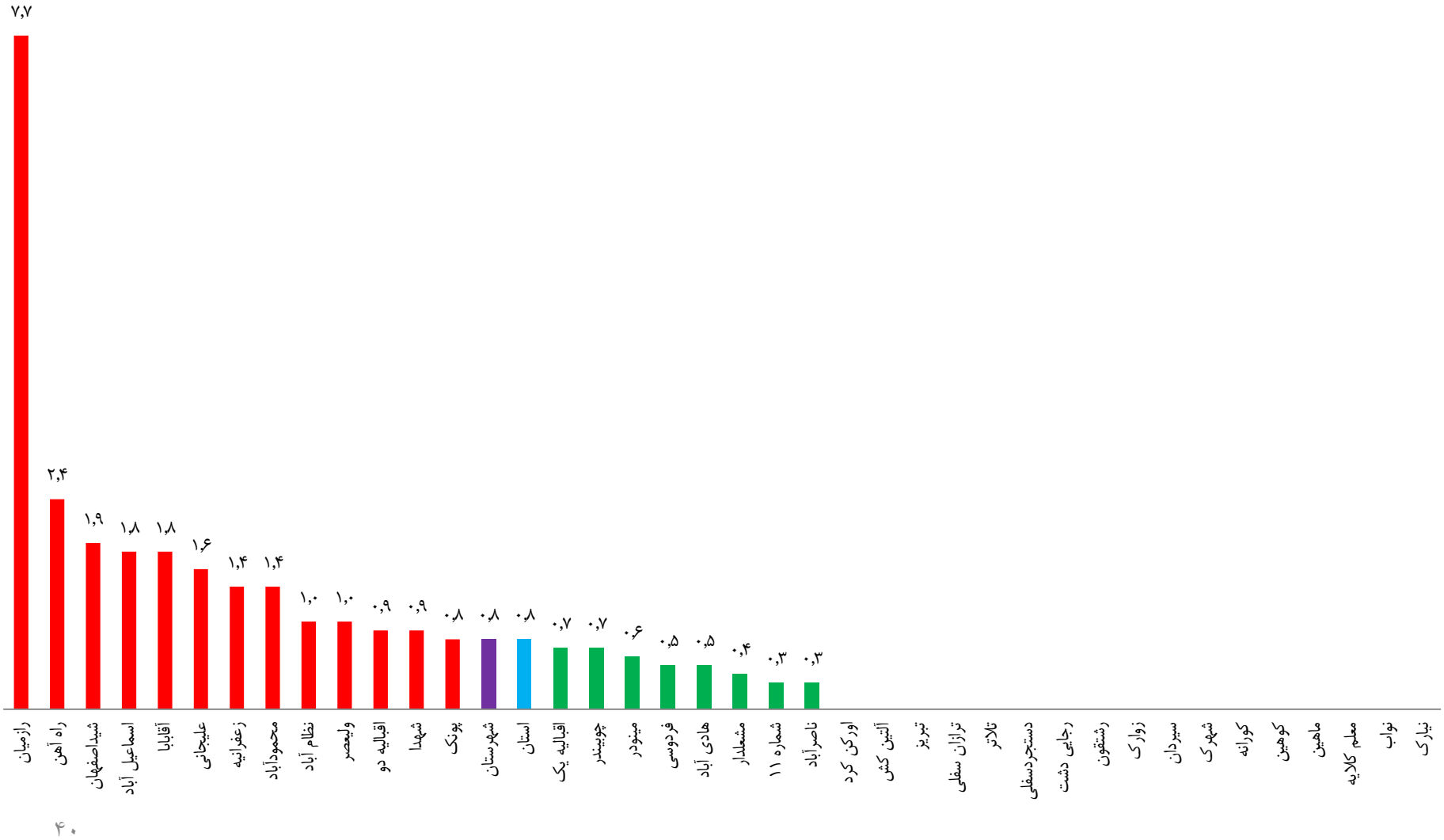
نمودار مقایسه ای درصد متولدین با وزن زیر ۲۵۰۰شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

درصد مرده زایی

درصد مرده زایی : $\frac{\text{تعداد کل مرده بدنیا آمده}}{\text{کل موالید}} \times ۱۰۰$

نمودار مقایسه ای درصد مرده زایی شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

شاخص های مرگ ومیر

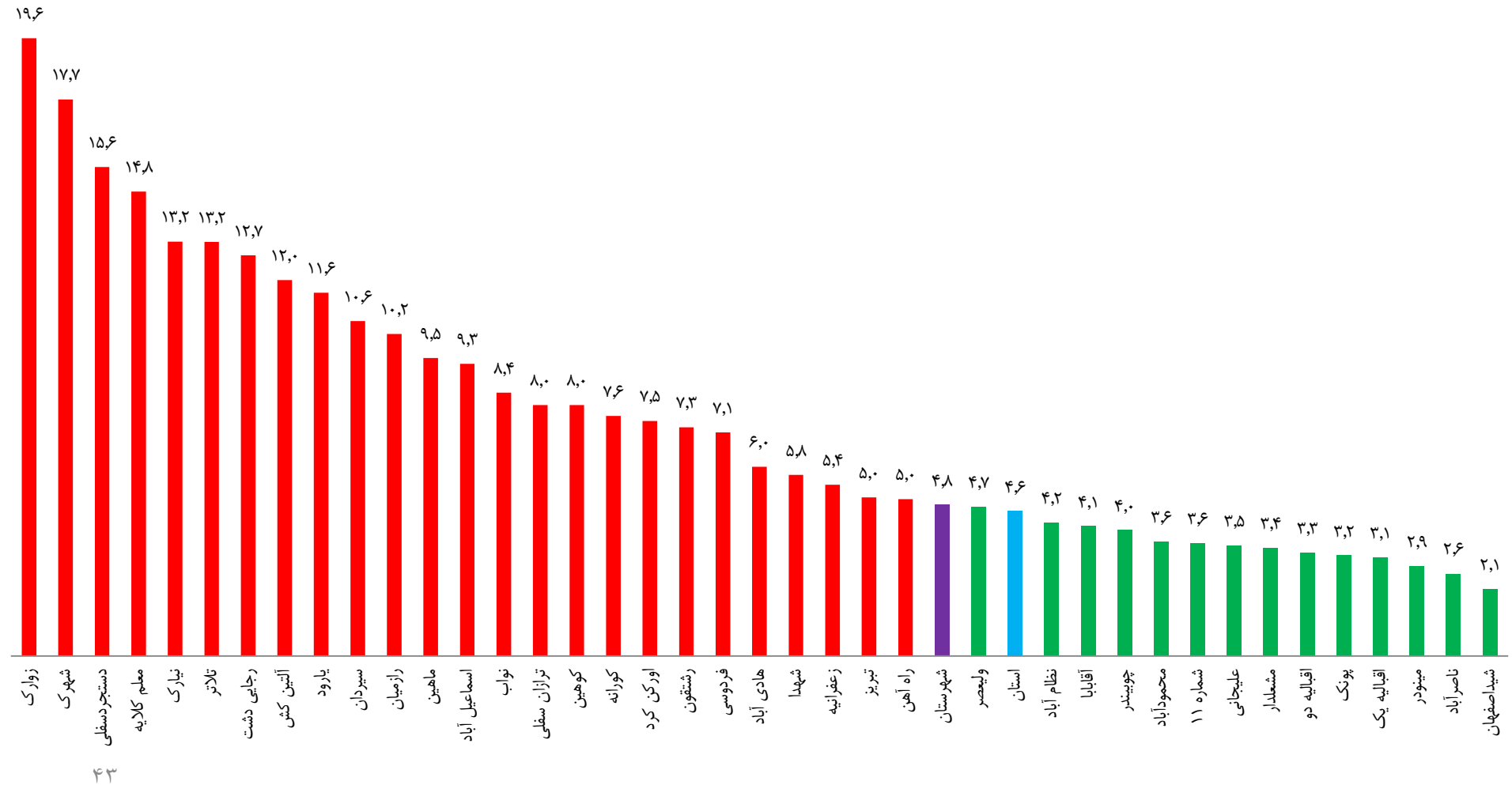
میزان مرگ خام

تعریف : تعداد مرگهای ناشی از کلیه علل درهزار نفر جمعیت دروسط هرسال ودریک منطقه معین.

این میزان تحت تاثیر ساختار سنی جمعیت است بطوریکه در جوامعی که موالید بیشتر و یا تعداد سالخوردگان بیشتری دارند احتمالا این میزان بالاتر است.

$$\text{میزان مرگ خام} = \frac{\text{تعداد مرگ در یک سال}}{\text{جمعیت همان سال}} * ۱۰۰۰$$

نمودار مقایسه ای میزان مرگ خام شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

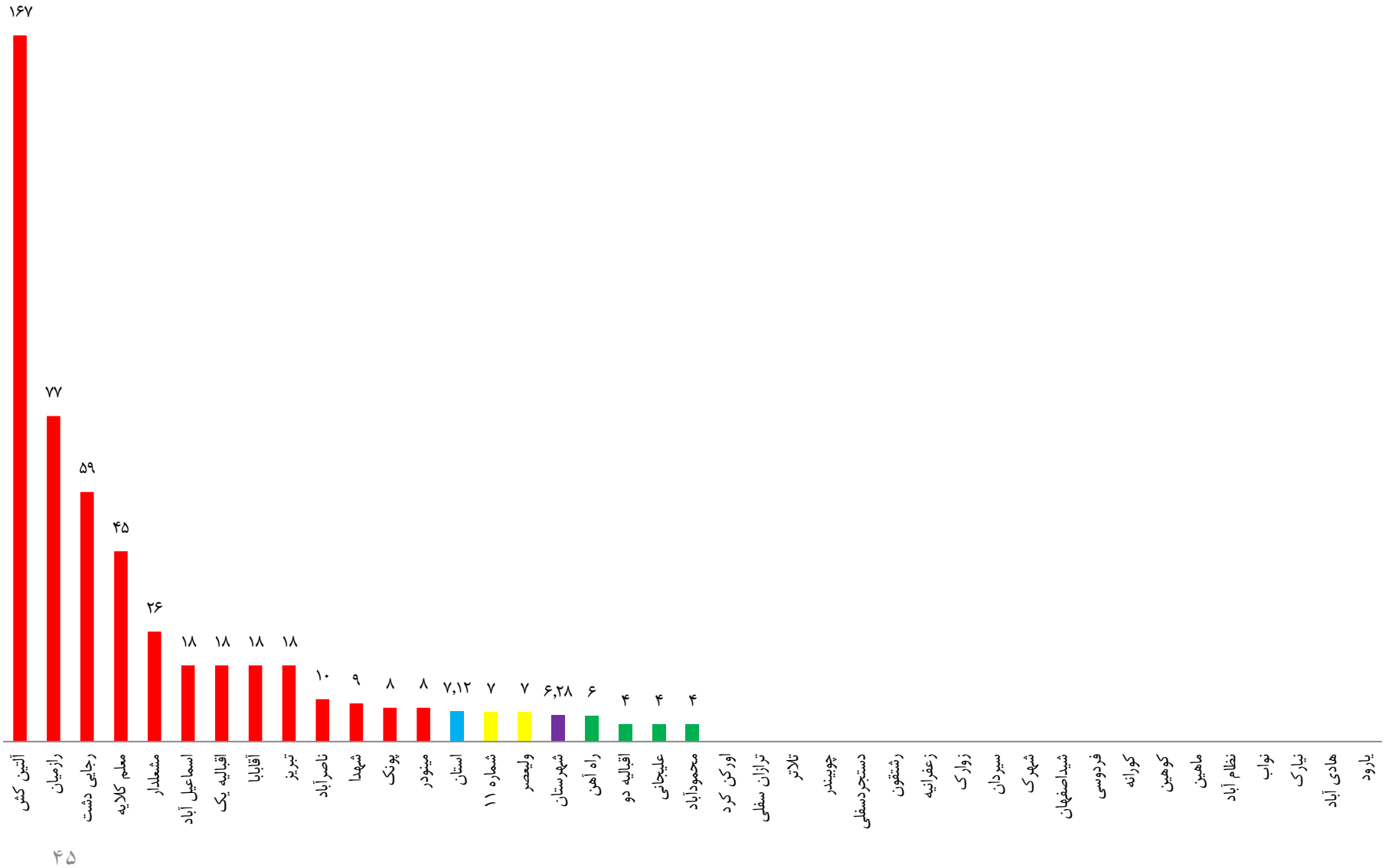
میزان مرگ نوزاد زیر یکماه

یکی از شاخص های توسعه در هر جامعه می باشد

- میزان مرگ نوزاد زیر یکماه

$$\frac{\text{تعداد مرگ نوزادان زیر یکماه در یکسال}}{\text{تعداد موالید زنده همان سال}} \times ۱۰۰۰$$

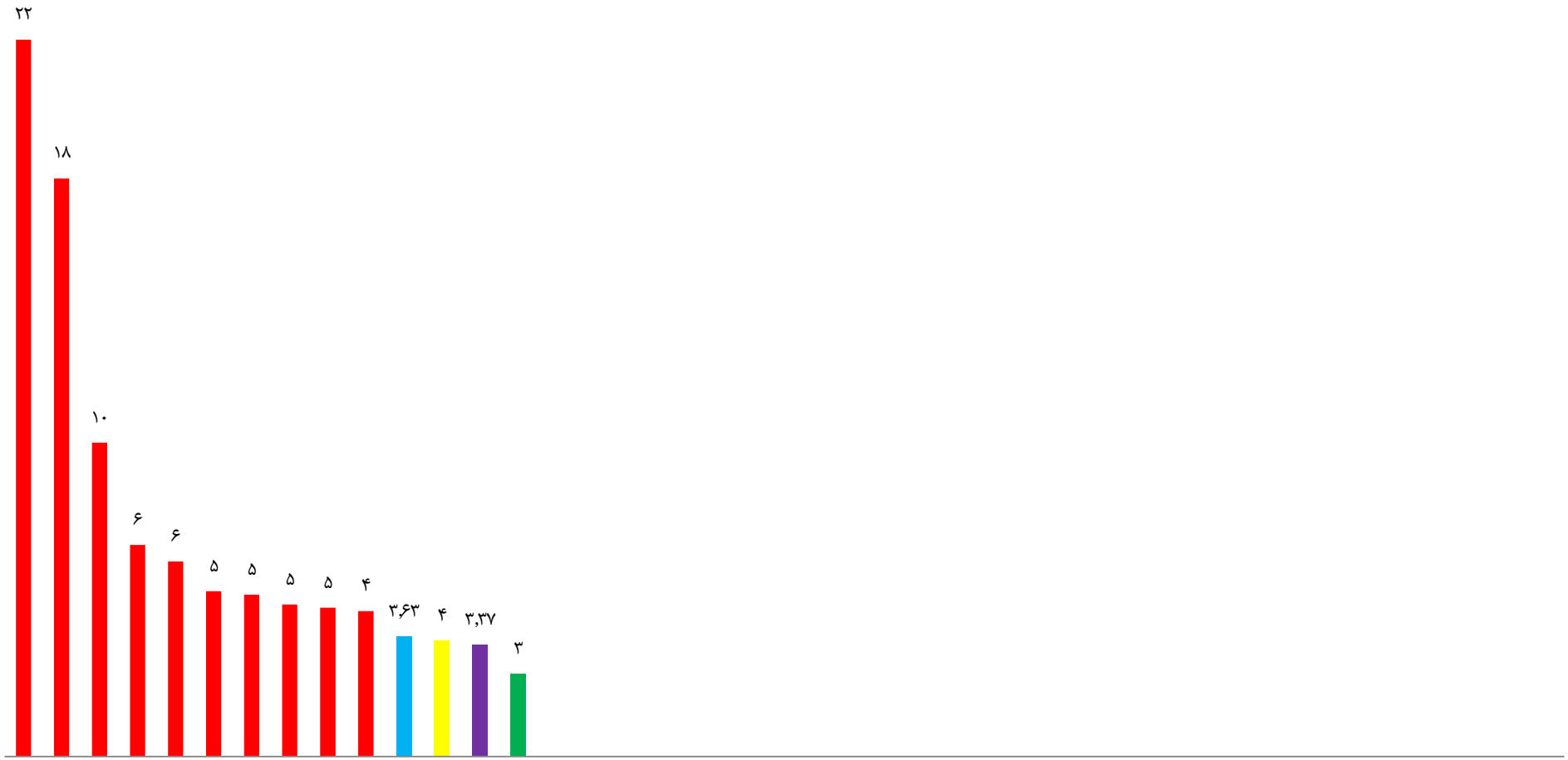
نمودار مقایسه ای میزان مرگ نوزاد شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

میزان مرگ کودکان ۵۹–۱ ماهه

$$\text{میزان مرگ کودکان ۵۹–۱ماهه} = \frac{\text{تعداد مرگ کودکان ۵۹–۱ماهه}}{\text{موالید زنده همان سال}} * ۱۰۰۰$$

نمودار مقایسه ای میزان مرگ کودکان ۱تا ۵۹ماهه شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

میزان مرگ زیر پنج‌سال

کودکان از بدو تولد تا ٤ سال و ١١ ماه ٢٩ روز زیر ٥ سال محسوب می شوند. این شاخص بطور معمول در هزار محاسبه می شود.

میزان مرگ و میر کودکان زیر پنج سال: Under Five Mortality Rate (U۵MR)

$$\frac{\text{تعداد مرگ کودکان کمتر از ۵ سال در یکسال}}{\text{تعداد موالید زنده درهمان سال}} * ۱۰۰۰$$

نمودار مقایسه ای میزان مرگ کودکان زیر پنج سال شهرستان قزوین سال ۱۴۰۲

